

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯҢА КАРМӘТ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
КАРАР

№ 18

15 июнь 2015 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Яңа Кармәт авыл
жирлеге территориясендә караучысыз
хайваннар тоту тәртибен һәм эчтәлеген
раслау турында**

Йорт хайваннарын, терлекләрне, кошларны һәм бал кортларын тотуны тәртипкә китерү, санитар-гигиена, ветеринария-санитар кагыйдәләрне һәм нормаларны үтәү, гражданнарның, юридик затларның сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү мөмкинлеген булдырмаучы шартлар тудыру, шулай ук Яңа Кармәт авыл жирлеге территорииясендә котыру авырулары һәм башка куркының авырулар барлықа килүен, һәм таралуын кисәту максатларында Россия Федерациясенең 2015 елның 30 мартандагы Федераль законына ярашлы "Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенән закон чыгару (вәкиллекле) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында "Федераль законның 263 статьясына һәм" Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "Федераль законның 141 һәм 161 статьяларына үзгәрешләр керту хакында" 64-ФЗ номерлы Федеरаль закон

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Кармәт авыл жирлеге Советы

Карап кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Кармәт авыл жирлеге территорииясендә караучысыз хайваннарны тоту һәм тоту тәртибен расларга (1 нче күшүмтә).
2. Әлеге каарны Яңа Кармәт авыл жирлегенән мәгълүмати стендларында һәм Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында иғълан итәргә <http://Aksubayevo.tatarstan.ru>.
3. Әләгә каар иғълан ителгәннән соң үз көченә керә.
4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Яңа Кармәт авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе

И. Р. Шакиров

ЯҢА КАРМӘТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ КАРАУЧЫСЫЗ ХАЙВАННАРНЫ ТОТУ ТӘРТИБЕ

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Элеге Тәртип Россия Федерациясенең Гражданлық кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон, «Ветеринария турында» гы Россия Федерациясе Законы, «әйләнә-тирә мохитне саклау турында» гы Федераль закон, «халықның санитарталәпләр һәм нормалар нигезендә тоту, тоту чарапарын гамәлгә ашыруны жайга сала приютта тотылган караучысыз хайваннарны исәпкә алу һәм аларны хужаларына яки башка кызықсынган кешеләргә тапшыру, шулай ук караучысыз хайваннар белән башка чарапар үткәру.

2. Бу тәртип караучысыз хайваннарга карата кешелекле мәнәсәбәт һәм җәмәгать өхлагы нормаларын үтәү принципларына нигезләнә.

Караучысыз хайваннарны тотканда, транспортта йөрткәндә һәм тотканда аларга карата рәхимсез мәгамәлә иту тыела.

3. Бу тәртиптә түбәндәге төп тәшенчәләр кулланыла:

Күзәтүсез хайваннар (алга таба шулай ук хайваннар) хужалары булган һәм вакытлыча үз биләмәләреннән чыккан этләр һәм мәчеләр, яки хужалары үз хокукларыннан баш тарткан этләр һәм мәчеләр, шулай ук хужалары билгесез булган этләр һәм мәчеләр.

Махсуслаштырылган оешма Нурлат шәһәре Башкарма комитеты белән Нурлат шәһәре законнары һәм муниципаль хокукый актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә караучысыз хайваннарны тоту, йөртү, тоту, караучысыз хайваннар белән башка чарапар үткәру турында килешү яки муниципаль контракт төзегән юридик зат яки шәхси эшмәкәр.

Вакцинация йогышлы авыруларга каршы актив иммунитет булдыру өчен вакциналар һәм антиоксидантлар куллану.

Дегельминтизация хайваннарны гельминтлардан азат итүгә һәм шул ук вакытта аларның йомыркалары һәм личинкалары белән әйләнә-тирә мохитнең пычрануын кисәтүгә юнәлдерелгән терапевтик һәм профилактик чарапар комплексы.

Эктопаразит хайван тиресенең тышкы өслегендә яшәүче паразит.

Стерилизация (кастрация) - женси бизләрнең функциясен тұлсынынча һәм кире кайтарылмаслық тұktатуга китерә торған тәэсир.

Эвтаназия хайванны тиз һәм авыртусыз йоклату, аның тормыш эшчәнлеген кире кайтарылмаслық тұktатуга китерә.

II. Каруучысыз хайваннарны тоту тәртибе

4. Каруучысыз хайваннарны тоту махсус оешма тарафыннан караучысыз хайваннарны тоту графигына, шулай ук гражданнар һәм оешмаларның гаризаларына ярашлы рәвештә башкарыла

5. Махсус оешма белгечләре психоневрология һәм наркология диспансерларында исәптә торырга тиеш түгел.

6. Каруучысыз хайваннарны тоту буенча эшчәнлекне гамәлгә ашырганда, махсуслаштырылган оешма белгечләре үзләре белән махсус оешма тарафыннан бирелгән караучысыз хайваннарны тоту хокукына таныклық алырга тиеш.

7. Каруучысыз калган хайваннар, шул исәптән муенсалы һәм исәп билгесе булган, урамда һәм башка җәмәгать урыннарында озата баручы затсыз, шулай ук җәмәгать урыннарында 3 сәгатьтән артық рәттән элементтәдә булган хайваннар тотыла.

8. Кечкенә балалар (14 яшькә кадәрге балалар) булганда караучысыз хайваннарны тоту тыела.

Караучысыз калган хайваннары токтанды, суд карары булмаса, хайваннары фатирлардан һәм шәхси йортлар территориясеннән алу тыела.

9. Караучысыз хайваннары туру махсус жиһазландырылган транспорт чаралары ярдәмендә топтылган караучысыз хайваннары һәм махсус техник җайламаларны (челтәр, сачка-тозаклар һ.б.) ташу өчен башкарыла.

10. Караучысыз хайваннары туручы белгечләргә топтылган караучысыз хайваннары үзләштерү, аларны сату, әлеге Тәртиптә билгеләнгән очраклардан тыш, Гражданнарга яки оешмаларга тапшыру тыела.

III. Караучысыз хайваннары ташуны, хайван мәетләрен жыюны һәм ташуны оештыру

11. Топтылган караучысыз хайваннары ташу өчен Автомобиль куркынычсызылыкны, хайваннары һава шартларыннан саклауны тәэммин итәргә тиеш.

Топтылган хайваннары ташу өчен Автомобиль туру процессында зыян күргән хайваннарга ашыгыч ярдәм күрсәту өчен ветеринария чаралары жыелмасы белән комплектланырга, табигый вентиляция белән жиһазландырылырга тиеш.

12. Топтылган караучысыз хайваннары хайван мәетләре белән бер үк вакытта ташу рөхсәт ителми.

Топтылган караучысыз хайваннары машинада 8 сәгатьтән артык тотарга ярамый.

13. Кирәк булганда (транспортлау очрагында 3 сәгатьтән артык; һава температурасы 25остан артык) хайваннәр эчәр су белән тәэммин итепергә тиеш.

14. Көн саен караучысыз хайваннары туру һәм транспортлау эшләре, шулай ук хайван мәетләрен жыю һәм ташу эшләре тәмамлангач, автомобиль, жиһазлар, күчереп йөртөлә торган күзәнәкләр юыла һәм дезинфекциягә дучар ителә.

Яңа Кармәт авыл жирлеге территориясендә сайлап алынган үлгән хайваннарың мәетләрен махсус хәзмәт тарафыннан биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юк итүнен ветеринария-санитар кагыйдәләренә ярашлы рәвештә утильләштерүгә алып барыла.

IV. Приютта караучысыз хайваннары туру

15. Приютта караучысыз хайваннары туру ветеринария-санитар, санитар-эпидемиологик, экологик һәм башка таләпләргә туры китерап башкарыла.

16. Приютта хайваннары туру тубәндәгә чараларны үткәрүне үз эченә ала: хайваннары приютка кабул итү һәм исәп документларын рәсмиләштерү;

- беренчел ветеринария тикшерүе;
- 1 карантин чаралары (эктопаразитларга каршы эшкәрту, дегельминтизация, вакцинация);

- хайванның хужасын яки яңа хужасын эзләү;
дайими туру зонасына күчерү;
- хайванга идентификацион тамга салу (тамгалау) һәм теркәлү номеры бири;

- стерилизация (кастрация) (кирәк булганда) һәм аннан соң реабилитацияләү;
- эвтаназия, әлеге Тәртиптә билгеләнгән шартларны үтәгендә һәм очракларда;

барлық хайваннары һәм аларның вольерларын тикшерү;
хайваннар топтылган башка биналарның һәм территорияләрнең вольерларын юу һәм дезинфекцияләү, ярдәмче биналар, хайваннар өчен савыт-саба;

- хайваннары ашату;
- физик күнегүләрне үз эченә алган хайваннар белән йөрү;

приютта хайваннарны тиешле дәрәжәдә тотуны тәэмін итүче башка чаралар үткөрү.

17. Яңа килгән караучысыз хайваннар сәламәтлекләрен ачыклау, вакцинацияләу һәм дегельминтизацияләу максатыннан 30 көн дәвамында карантинда торалар.

Карантин вакытында һәр хайван аерым вольерда totыла. Карантин вольерлары сәламәт хайваннар өчен вольерлардан аерылырга тиеш.

Карантинланган хайваннарны күзәту нәтижәләре исәпкә алу журналында һәм (яки) исәпкә алу карточкасында теркәлә.

18. Барлық хайваннар да ветеринария белгече тарафыннан приютка көргөннөн соң яки элек авыру шикләнелгәндә, шулай ук алар жәрәхәтләнгән очракта 24 сәгать эчендә тикшерелергә тиеш.

Россия Федерациясе Авыл хужалығы министрлығы тарафыннан расланган исемлектә билгеләнгән йогышлы авырулар китереп чыгаручы хайваннарны яки мондый авыруларның клиник билгеләре булган хайваннарны йөртүче хайваннарны ачыклаган очракта, маҳсуслаштырылган оешма бу хакта мәғълүматны шунда ук билгеләнгән хезмәт күрсәту территориясе буенча дәүләт ветеринария инспекторына, шулай ук Баш ветеринария инспекторына язма рәвештә жибәрә Аксубай районы. Күрсәтелгән хайваннарны читләштерүне оештыру һәм үткөрү законнарда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

19. Мәчеләр һәм этләр, мәчеләр һәм мәчеләр, төрле женесле этләр аерым totыла. Песиләрне һәм әгләрне бер-берсөн күрү чикләрендә урнаштыру рәхсәт ителми.

20. Приютта хайваннар вольерларда totыла. Вольер ябык жылдытылган өлеш кабинадан һәм ачык кәртәләнгән мәйданчыктан тора.

21. Кабина хайванны салкыннан, эсседән, явым-төшемнән һәм башка һава шартларыннан сакларга тиеш. Салкын вакытта кабинада жылдыту булмау түбән температурада яшәргә һәм йокларга яраклашкан Яхши йонлы сәламәт хайваннар өчен генә рәхсәт ителә.

22. Төркемле вольерларда характеристлары буенча туры килә торган хайваннар бар. Төркемле вольерлар авырулар, яраланганнар, имезүче хайваннар өчен кулланылырга тиеш түгел.

23. Хайваннарны йөртү көн саен башкарыла.

24. Хайваннарны көненә ике тапкырдан да сирәгрәк ашатырга кирәк. Суга дайими керү мәжбүри.

Көненә Азық саны һәм хайваннарның рационы хайванның яше, авырлығы, сәламәтлеге һәм кулланылган азыкның төренә бәйле рәвештә билгеләнә.

25. Приют биналары үз эченә алырга тиеш:

- сәламәт хайваннарны тоту өчен бүлекләр;
 - яңа килгән хайваннарны карантинлау секцияләре;
 - изолятор секцияләре (йогышлы авырулар буенча шикләнелгән хайваннар яки билгеле авыру хайваннар өчен);
 - ветеринария пункты;
 - азық кухнясы;
 - дезинфекция-чистарту бүлеге;
 - санитар блок (душ һәм бәдрәф);
- хезмәт күрсәтүче персонал өчөн көнкүреш бинасы.

26. Приютлар торак йортлар янында урнашырга тиеш түгел. Приютларны торак биналардан 200300 метрдан да ким булмаган ераклыкта урнаштырырга киңәш ителә.

Приют бер бинада (биналар комплексында) һәм периметры буенча койма яки койма белән уратып алынган ачык территориядә урнаша ала.

Приютта хайваннарның хәрәкәт ихтыяжларын канәгатьләндерүче, шулай ук бер-берсөн белән аралашу өчен хайваннарны ирекле йөртү өчен кәртәләнгән мәйданчык булырга тиеш.

27. Приютның барлық биналарында табигый яки мәжбүри вентиляция, шулай ук табигый яки ясалма яктырту булырга тиеш.

28. Хайваннарны тоту бүлмәләрендәге идәннәр агым яғына авыш һәм жыештыру һәм дезинфекцияләу өчен уңайлы булган шома өслектән торырга тиеш. Канализация яки чокыр (септик) булырга тиеш.

29. Хайваннарны тоту өчен биналарның стеналары даими жыештыру һәм дезинфекцияләу үткәрергә мөмкинлек бирүче тышлық булырга тиеш (мәсәлән, кафель яки майлыш буяу белән капланган).

30. Кабиналар, вольерлар, хайваннар тотылган башка биналар һәм территорияләр даими рәвештә жыештырылырга тиеш. Кормушкалар, су сибү (савытлар), түшәкләр һәм паллетлар даими рәвештә дезинфекцияләнергә тиеш.

Айга бер тәпкырдан да сирәгрәк барлық биналарны санитар жыештыру башкарылырга тиеш.

V. караучысыз хайваннарны исәпкә алу, кайтару (тапшыру)

31. Кауачысыз хайван приютка көргәндә, исәпкә алу журналына язма көртелә, шулай ук ача фотосурәт белән исәпкә алу карточкасы ясалы, анда приютка көрү датасы һәм хайванның аерым билгеләре күрсәтелә (женес, токым, тәс, зурлық, якынча яшь, махсус билгеләр, приютта хайван белән үткәрелгән барлық чараплар).

Этләр һәм мәчеләр төрле журналларда исәпкә алышына.

Һәр хайванга ветеринария паспорты бирелә, анда приютта хайван белән үткәрелгән барлық чараплар (вакцинация, дегельминтизация, стерилизация (кастрация) һәм башкалар) күрсәтелә.

32. Хайваннарны теркәү номеры буенча идентификацияләгән очракта, хайван хужасы турында мәгълүмат булган очракта, махсус оешма хайван приютка көргәннән соң өч тәүлек эчендә хайванның кайда булуы турында милекчегә хәбер итә.

33. Тотылган караучысыз хайваннар турында мәгълүмат ачык һәм массакүләм мәгълүмат чарапларында урнаштырылырга тиеш.

34. Хужалары билгеләнгәнчә, караучысыз калган хайваннар приютта тора. Әгәр милекче бер ай эчендә билгеләнмәсә, хайванны тоту өчен кирәклө шартлары булган физик яки юридик затка тапшырыла. Хайваннарны тапшыру чыгып китү акты буенча исәпкә алу журналында һәм исәпкә алу карточкасында билгесе белән бушлай башкарыла.

Хайваннарны 18 яшькә кадәрге кешеләргә тапшыру тыела.

35. Кауачысыз хайваннарны милекчегә кайтарганды, махсуслаштырылган оешма Россия Федерациясе Гражданлык кодексына ярашлы рәвештә, милекчө тарафыннан хайваннарны тоту белән бәйле кирәклө чыгымнарны каплау хокукуна ия.

VI. Стерилизация (кастрация), караучысыз хайваннарны эвтаназияләу

36. Әгәр хайван милекчегә кайтарылмаган яки башка қызыксынган кешегә тапшырылмаган очракта, ветеринария өлкәсендә белгеч күрсәтмәләре буенча, хайванны стерильләштерү (кастрацияләу) һәм тамгалау үткәрелә. Күрсәтелгән чараплар турында мәгълүмат исәп журналына һәм исәп карточкасына көртелә.

Стерилизация (кастрация) әлеге Тәртипнен 37 пунктинда күрсәтелгән хайваннарга карата үткәрелми.

Стерилизация (кастрация) ветеринария өлкәсендә белгеч тарафыннан авыртуны баса торган ысуулларны мәжбүри кулланып үткәрелә.

Хайванны операциядән соң реабилитацияләгәннән соң, кешеләргә карата сәбәпсез агрессия билгеләре булмаганда, хайван элеккеге яшәү урынына чыгарыла.

37. Кешеләргә карата сәбәпсез агрессия билгеләре булган, аларның тормышына һәм (яки) сәламәтлегенә куркыныч тудырган һәм социаль адаптациягә бирешми торган хайван; ача артык газаплар китерә торган дәвалап булмый торган авырудан интегүче хайван, ветеринария өлкәсендә белгеч тарафыннан расланган, приютта 6 ай дәвамында Россия Федерациясе

Гражданлық кодексы таләплөрөнә ярашлы рәвештә һәм аннан соң тотыла бу срокны эвтаназиягә дучар итәргә кирәк, әгәр:

- 1) бу хайванның хүжасы табылмаган яки аңа үз хокуқы турында белдермәгән;
- 2) хайванны тоту һәм куллануда булган маҳсуслаштырылған оешма әлеге хайванны үз милкенә алудан баш тарта.

Приютта туган һәм Россия Федерациясе Гражданлық кодексына ярашлы рәвештә, маҳсус оешма карамагындағы песиләр, мәчеләр дә эвтаназиягә дучар итепергә мөмкин.

38. Эвтаназия ветеринария өлкәсендә белгечләр тарафыннан гуманлы йоклату ысулларын гына кулланып үткәрелә (хайван авырту кичермәгән һәм психологияк стресска дучар булмаган (борчылу һәм курку кичермәгән) ысуллар.

39. Хайван эвтаназия үткәрелгәнче, әлеге тәртип таләплөрен исәпкә алып, тиешенчә тотылырга тиеш.

40. Эвтаназия хайваннар тотылған бүлмәдә үткәрелмәскә тиеш, кайбер хайваннарны башка хайваннар алдында эвтаназияләу тыела.

Маҳсус' оешма белгечләре һәм (яки) ветеринария өлкәсендә белгечләр булмаган кешеләр алдында эвтаназия үткәру рәхсәт ителми.

41. Хайванны эвтаназияләу өчен жағаплы ветеринария белгече хайванның үлгәнен тикшерергә тиеш.

Эвтаназия үткәрелгәннән соң, ул үткәрелгән бина җентекләп жыештырылырга тиеш.

42. Хайванның эвтаназиясе турында мәгълүмат исәп журналына һәм исәп карточкасына кертелә.

43. Эвтаназия үткәрелгән хайван биологик калдықларны жыю, утильләштерү һәм юк итүнен ветеринария-санитар кагыйдәләренә ярашлы рәвештә утильләштерелергә тиеш.

VII. Соңғы нигезләмәләр

44. Аксубай районы башкарма комитеты тарафыннан маҳсус оешма белән төзелгән шартнамә яки муниципаль контракт Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль района бюджеты акчалары хисабына финанслана.

Контрактны өзгән яки контрактның гамәлдә булу вакыты тәмамланмаган һәм Аксубай районы башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә өзелгән контрактның (гамәлдә булу вакыты тәмамланган контрактның) яғы булган маҳсуслаштырылған оешма белән яңа контракт төзелмәгән очракта, соңғысы әлеге тәртип буенча тотылған һәм приютта булган караучысыз хайваннарны кабул итү-тапшыру акты буенча тапшыра (маҳсуслаштырылған оешма Россия Федерациясе Гражданлық кодексына ярашлы рәвештә милек хокуклары алган хайваннарга, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль района башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә яңа контракт төзелгән маҳсуслаштырылған оешманың исәпкә алу карточкалары һәм курсәтелгән хайваннарга ветеринария паспортлары белән.